NORAKSTS
Lieta Nr.A42701309
A00354-11/19

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2011.gada 31.martā

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese A.Kovaļevska,

piedaloties pieteicējas akciju sabiedrības „Air Baltic Corporation" pārstāvim *U.K.* un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts robežsardzes pārstāvēm *S.R.* un *B.A.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz akciju sabiedrības „Air Baltie Corporation" (reģistrācijas numurs 40003245752) pieteikumu par Valsts robežsardzes 2009.gada 21.janvāra lēmuma Nr. 17 atcelšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2008.gada 2.oktobrī pieteicēja uz Latvijas Republiku no Baltkrievijas atveda personu ar Turcijas pilsoņa pasi Nr.*/pases numurs/* un Vācijas uzturēšanās atļauju uz *U.R.*, dzimuša */dzimšanas datums/*, vārda ar viltojuma pazīmēm. Pase tika izņemta un nogādāta uz ekspertīzi, kuras laikā tika konstatēts, ka pase ir viltota. Pēc personas vārdiem konstatēts, ka minētā persona ir Irākas pilsonis *E.H.* Personai tika sastādīts ieceļošanas atteikums pie robežas un administratīvās aizturēšanas protokols Nr.901-08091. Veicot viltotās pases pārbaudi Šengenas informācijas sistēmā, konstatēts, ka minētais dokuments ir ievietots datu bāzē kā meklējamais objekts. Pase tika konfiscēta, personai tika izsniegti normatīvajos aktos paredzētie dokumenti un tā tika nogādāta atpakaļ Baltkrievijā, bet tur netika pieņemta. Baltkrievijas amatpersonas sastādīja aktu par iebraukšanas atteikumu, pēc kā pieteicēja personu atveda atpakaļ uz Latviju 2008.gada 5.oktobrī. Personai sastādīts ieceļošanas atteikums pierobežas Nr.901-08173.

[1.1] Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes lidostas „Rīga" robežkontroles punkta amatpersona 2008.gada 5.oktobrī sastādīja pieteicējai administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.AA029093, konstatējot, ka pieteicēja kā pārvadātājs pārkāpusi Imigrācijas likuma 21.panta pirmo daļu, par ko atbildība paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk arī - LAPK) $114.^2$ pantā.

[1.2] 2008.gada 8.oktobrī Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes priekšnieks pieņēma lēmumu Nr.829-900-AA029093, ar kuru pieteicējai par izdarīto administratīvo pārkāpumu piemērots naudas sods Ls 2800 apmērā.

[2] Nepiekrītot Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes priekšnieka 2008.gada 8.oktobra lēmumam Nr.829-900-AA029093, pieteicēja to apstrīdēja. Izskatot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, Valsts robežsardze 2009.gada 21.janvārī pieņēma lēmumu Nr.17 (turpmāk arī- Lēmums), ar kuru Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes priekšnieka 2008.gada 8.oktobra lēmums Nr.829-900-AA029093 atstāts negrozīts.

Lēmums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[2.1] Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006.gada 15.marta Regulas Nr.562/2006, *ar kuru ievieš Kopienas Kodeksu par noteikumiem, kas reglamentē personu pārvietošanos pār robežām (Šengenas Robežu kodekss)* 5. panta 1.punkta „a" apakšpunktu un

Imigrācijas likuma 4.panta pirmā daļu, lai ārzemnieks būtu tiesīgs ieceļot un uzturēties Latvijas Republikā, tam ir nepieciešams derīgs ceļošanas dokuments.

[2.2] Atbilstoši Čikāgas 1944.gada Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 9.pielikuma „Pārvadātāju atvieglošanas pasākumi" (turpmāk – Konvencijas 9.pielikums) 5.7.punktam, 2008.gada 3.oktobrī Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes amatpersonas sastādīja pavadvēstuli un kopā ar konfiscētā ceļošanas dokumenta fotokopiju un rīkojumu par izvešanu no valsts iesniedza to gaisa kuģa ekspluatantam, lai personu nogādātu Baltkrievijā, no kurienes tā tika atvesta uz Latvijas Republiku. Līdz ar to Valsts robežsardze bija veikusi darbības un dokumentu noformēšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Pārvadātājs nogādāja personu atpakaļ Baltkrievijā, kur Baltkrievijas amatpersonas bija atteikušās pieņemt atvesto personu. Baltkrievijas amatpersonām bija pienākums pieņemt personu kā to paredz Konvencijas 9.pielikums. Fakts, ka citas valsts amatpersonas nepilda savus normatīvajos aktos paredzētos pienākumus, neatļauj pārvadātājam pārkāpt tiesību normas. Pieteicējai kā pārvadātājam bija jārīkojas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pastāvīgi rodot risinājumu un nonākot pie vienotas nostājas ar Baltkrievijas amatpersonām minētajā jautājumā.

[2.3] Pieteicēja minējusi, ka Baltkrievijas Republikas robežsardzes noteikumi paredz, ka pasažieri tiek uzņemti atpakaļ tikai ar dokumentu oriģinālu (konkrētajā gadījumā arī viltotu dokumentu). Sakarā ar to, ka pārvadātājs sūdzībā nenorādīja precīzu normatīvo regulējumu. Valsts robežsardze nevarēja izvērtēt minēto pieteicējas argumentu.

[2.4] Pieteicēja apzinājās vai tai bija jāapzinās, ka, atvedot personu atpakaļ uz Latviju un nenogādājot to atpakaļ Baltkrievijā, tā pārkāpj normatīvo aklu prasības. Tā kā pieteicēja nav ievērojusi tiesību normās noteikto, ir pamats runāt par pārvadātāja vainu, proti, apzinātu tiesību normu neievērošanu vai neuzmanību, rīcību bez pietiekamas rūpības. Apzinoties savas rīcības pretlikumīgo raksturu, pārvadātāja darbība, neaizvedot personu atpakaļ uz Baltkrieviju, pamatā bija vērsta tieši uz to, lai neveiktu tiesību aktos noteikto pienākumu.

Valsts robežsardze vērtējusi izdarītā pārkāpuma būtību un raksturu, to, kuru reizi pārkāpums izdarīts, radīto kaitējumu, valstij nodarītos zaudējumus, kā arī pārvadātāja negodprātīgumu, secinot, ka nav pamata atcelt vai samazināt pieteicējai piemēroto sodu. Konkrētajā gadījumā sods attaisno tā mērķi un ir samērīgs, kā arī atbilstošs pārkāpuma raksturam un nodarītajam kaitējumam.

[3] 2009.gada 3.martā Administratīvajā rajona tiesā saņemts pieteicējas pieteikums par Lēmuma atcelšanu. Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2009.gada 5.marta lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta.

Pieteikums pamatots ar šādiem apsvērumiem.

[3.1] Pieteicēja 2008.gada 5.oktobrī ar reisu Minska - Rīga atveda pasažieri - Irākas pilsoni *U.R.,* kurš sākotnēji Latvijā ieradās 2008. gada 2.oktobri ar Turcijas pilsoņa pasi un Vācijas uzturēšanās atļauju. Veicot robežkontroli Rīgas lidostā, izrādījās, ka Turcijas pase ir viltota un pasažierim to atņēma. Pieteicēja ar reisu Rīga – Minska 2008.gada 3.oktobrī ar Valsts robežsardzes sagatavotiem dokumentiem pasažieri nogādāja atpakaļ uz Minsku. Baltkrievijas robežsardze pasažieri bez pases neielaida valstī, kā rezultātā 2008.gada 5.oktobrī pasažieris tika nosūtīts atpakaļ uz Rīgu. Tā kā Baltkrievijas robežsardze izteica draudus par lidmašīnas arestēšanu, visu pasažieru izsēdināšanu, kā arī par lidmašīnas nosūtīšanu uz Rīgu bez pasažieriem gadījumā, ja Irākas pilsonis *U.R.* netiks pieņemts lidojumam atpakaļ, aviokompānijas pārstāvji, lai neaizkavētu reisu pieņēma lēmumu paņemt *U.R.* uz lidmašīnas borta. Tādejādi 2008.gada 5.oktobrī, no pieteicējas neatkarīgu apstākļu dēļ pasažieris *U.R.* tika atvests uz Rīgu, par ko tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Tā kā Baltkrievijas Republika neielaida *U.R.* valstī ar Latvijas Republikas izdotiem dokumentiem un Latvijas Republika nevienojās ar Baltkrievijas Republiku par minētās personas deportēšanu (un pieņemšanu Minskā), pasažieris palika Latvijā.

[3.2] Atlidojot uz Latvijas Republiku 2008.gada 5.oktobrī, *U.R.* bija ceļošanas dokumenti, ko izsniedza Latvijas Republikas Valsts robežsardze 2008.gada 3.oktobrī, deportējot viņu uz Minsku.

[4] 2009.gada 8.aprīlī tiesā saņemts Valsts robežsardzes (turpmāk ari - atbildētāja) paskaidrojums par pieteikumu, kurā norādīts, ka atbildētāja pieteikumu neatzīst un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem apsvērumiem.

[5] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā minētajiem argumentiem.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, noklausījusies lietas dalībnieku paskaidrojumus un izvērtējusi pierādījumus to kopsakarībā, atzīst, ka pieteikums ir pamatots un Lēmumu ir jāatceļ.

[7] Tiesa konstatē, ka lietā ir šādi faktiskie apstākļi, par kuriem nav strīda.

[7.1] 2008.gada 2.oktobrī pieteicēja uz Latvijas Republiku no Baltkrievijas atveda personu ar Turcijas pilsoņa pasi un Vācijas uzturēšanās atļauju uz *U.R.*, vārda. Veicot robežkontroli Rīgas lidostā, tika konstatēts, ka pasei ir viltojuma pazīmes, tāpēc tā tika izņemta un nodota ekspertīzei. Pēc atvestās personas vārdiem konstatēts, ka minētā persona ir Irākas pilsonis *E.H.* Personai tika sastādīts ieceļošanas atteikums pie robežas un administratīvās aizturēšanas protokols Nr.901-08091. Veicot viltotās pases pārbaudi Šengenas informācijas sistēmā, konstatēts, ka minētais dokuments ir ievietots datu bāzē kā meklējamais objekts. Pase tika konfiscēta. Tika uzsākts kriminālprocess, un pase tika nodota ekspertīzes veikšanai.

[7.2] 2008.gada 3.oktobrī Valsts robežsardzes amatpersonas sastādīja pavadvēstuli un kopā ar konfiscētā ceļošanas dokumenta fotokopiju un rīkojumu par izvešanu no valsts iesniedza gaisa kuģa ekspluatantam, lai personu nogādātu Baltkrievijā, no kurienes tā tika atvesta uz Latvijas Republiku.

[7.3] 2008.gada 3.oktobrī pieteicēja ar reisu Rīga – Minska atvesto personu ar Valsts robežsardzes sagatavotiem dokumentiem nogādāja atpakaļ Minskā. Taču Baltkrievijas robežsardze atteicās šo personu pieņemt.

[7.4] 2008.gada 4.oktobrī Baltkrievijas robežsardze nosūtīja Latvijas robežsardzei vēstuli, lūdzot nosūtīt viņiem izņemto pasi, jo tā esot nepieciešama atvestās personas valstspiederības noteikšanai, statusa Baltkrievijā noteikšanai un izmeklēšanas veikšanai.

[7.5] 2008.gada 5.oktobrī Valsts robežsardze nosūtīja vēstuli Baltkrievijas robežsardzei, kurā izklāstīti notikušā apstākļi un norādīts, ka ir uzsākts kriminālprocess un personas uzrādīta pase ir izņemta kā lietiskais pierādījums. Līdz ar to izņemto pasi nevarot tikt nodoti kādam citam, kamēr nav pabeigts kriminālprocess un pieņemts attiecīgs lēmums par šo dokumentu. Vēstulē arī norādīts, ka Valsts robežsardze bija sagatavojusi atvestajai personai izņemtās pases vietā Konvencijas 9.pielikumā paredzēto pavadvēstuli un izņemta dokumenta kopiju. Līdz ar to Valsts robežsardze esot rīkojusies atbilstoši Konvencijas 9.pielikumam.

[7.6] 2008.gada 5.oktobrī Baltkrievijas robežsardze sastādīja aktu par iebraukšanas atteikumu. Aktā norādīts, ka atvestajai personai nav ceļošanas dokumentu. Pēc Latvijā izņemtās pases kopijām personu nevarot identificēt. Aktā norādīts, ka pieteicējai dots norādījums nogādāt atvesto personu atpakaļ Rīgā ar reisu Minska-Rīga 2008.gada 5.oktobrī. Tāpat aktā norādīts, ka Latvijai tiek ieteikts pieņemt šo personu atkārtotai pārbaudei un saukšanai pie kriminālatbildības.

[7.7] 2008.gada 5.oktobrī pieteicēja ar reisu Minska-Rīga atveda personu uz Rīgu.

[7.8] 2008.gada 5.oktobrī Valsts robežsardze sastādīja ieceļošanas atteikumu pie robežas, atsakot atvestajai personai ieceļošanu Latvijas Republikā.

[7.9] Valsts robežsardze 2008.gada 5.oktobrī sastādīja pieteicējai administratīvā pārkāpuma protokolu, konstatējot, ka pieteicēja kā pārvadātājs pārkāpusi Imigrācijas likuma 21.panta pirmo daļu, par ko atbildība paredzēta LAPK 114.^{2} pantā. Valsts robežsardze pieprasīja, lai pieteicēja atkārtoti atvesto personu nogādā atpakaļ Minskā. Taču pieteicēja atteicās to darīt, jo Baltkrievijas robežsargi jau esot aizturējuši pieteicējas lidmašīnu līdz brīdim, kamēr pieteicēja neuzņems atvesto personu atpakaļ uz gaisa kuģa nogādāšanai uz Latvijas Republiku. Pieteicēja norādīja, ka Baltkrievijas robežsargi esot izteikuši draudus par lidmašīnas arestēšanu, ja šī persona tiks atgriezta Baltkrievijā.

[7.10] 2008.gada 6.oktobrī atvestā persona tika aizturēta, un tika sastādīts protokols par to, ka persona no 2008.gada 6.oktobra uzturas Latvijas Republikā bez derīgas vīzas, uzturēšanās atļaujas un derīga ceļošanas dokumenta. Persona ievietota Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā ,,Olaine".

[7.11] 2008.gada 7.oktobrī Valsts robežsardze pieņēma lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu.

[7.12] 2008.gada 8.oktobrī Valsts robežsardze pieņēma lēmumu Nr.829-900-AA029093, ar kuru pieteicējai par izdarīto administratīvo pārkāpumu piemērots naudas sods Ls 2800 apmērā.

[7.13] 2008.gada 13.oktobrī sastādīts lēmums par ārzemnieka atbrīvošanu. Ar šo lēmumu persona atbrīvota no Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centra ,,Olaine", pamatojoties uz Valsts robežsardzes 2008.gada 7.oktobra lēmumu par ārzemnieka piespiedu izraidīšanu. Persona tika izraidīta no valsts caur Valsts robežsardzes Daugavpils pārvaldes Silenes robežkontroles punktu un nodota Baltkrievijas Republikas Valsts robežsardzes amatpersonām 2008.gada 13.oktobrī, plkst.l5:45, par ko sastādīts Latvijas - Baltkrievijas valsts robežas pārkāpēja pieņemšanas - nodošanas akts. Kopā ar personu Baltkrievijas robežsargiem tika nodota arī izņemtā pase.

[7.14] Valsts robežsardze vēstulē tiesai ir norādījusi, ka 2008.gada 13.oktobrī izņemtā pase Silenes robežkontroles punktā, pamatojoties uz Baltkrievijas robežsardzes lūgumu, tika nodota Baltkrievijas robežsardzei. Pases nodošana Baltkrievijas robežsardzei esot bijusi iespējama, jo 2008.gada 8.oktobrī pases ekspertīze bija pabeigta, visas nepieciešamās darbības ar to bija veiktas un turpmāka tās atrašanās lietā vairs nebija nepieciešama.

[8] Tiesa konstatē, ka 2008.gada 5.oktobra administratīvā pārkāpuma protokolā, 2008.gada 8.oktobra lēmumā Nr.829-900-AA029093 un Lēmumā norādīts, ka pieteicēja 2008.gada 5.oktobrī ar reisu Minska-Rīga atveda personu bez derīgiem ceļošanas dokumentiem un derīgas vīzas, tādējādi izdarot LAPK 114.^{2} pantā paredzēto pārkāpumu.

LAPK 114.^{2}pants paredz atbildību par tādu valstu pilsoņu pārvadāšanu, kuras nav Eiropas Savienības vai Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis, no šīm valstīm uz Latvijas Republiku, ja minētajām personām nav Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamo ceļošanas dokumentu un ja to veicis pārvadātājs ar jūras, gaisa vai sauszemes transportu.

[9] LAPK 9.panta pirmajā daļā noteikts, ka par administratīvo pārkāpumu var tikt atzīta vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbība. Arī Augstākās tiesas Senāts ir skaidrojis, ka vaina ir viens no priekšnoteikumiem personas saukšanai pie administratīvās atbildības. Šis priekšnoteikums ir vienlīdz attiecināms gan uz fizisko, gan juridisko personu administratīvo atbildību. Tiesību doktrīnā vaina tiek definēta kā personas psihiskā attieksme nodoma vai neuzmanības formā pret viņas izdarīto prettiesisko darbību vai bezdarbību un ar to saistītajām kaitīgajām sekām. Tomēr minētā definīcija raksturo tikai fizisko personu vainu, jo juridiskajām personām nevar piemist psihiskā attieksme. Tāpēc juridisko personu vaina ir nosakāma, ņemot vērā divus nosacījumus:

pirmkārt, vai juridiskajai personai bija iespēja nodrošināt noteikumu ievērošanu, par kuru pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība, otrkārt, vai juridiskā persona veica nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo noteikumu ievērošanu *(sk., piemēram, Augstākās tiesas Senāta 2009.gada 5.marta sprieduma lietā SKA-19/2009 18.-19.punktu)*.

[9.1] Izvērtējot to, vai pieteicējai bija iespējams nodrošināt noteikumu ievērošanu, tiesa konstatē, ka 2008.gada 2.oktobrī pieteicēja atveda uz Latvijas Republiku personu, kurai bija Turcijas pilsoņa pase un Vācijas uzturēšanās atļauja. Šādi dokumenti principā ir derīgi Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai. Tomēr robežkontroles laikā Valsts robežsardze konstatēja, ka pase ir ar viltojuma pazīmēm. Veicot pases pārbaudi Šengenas informācijas sistēmā, Valsts robežsardze arī konstatēja, ka šis dokuments ir ievietots datu bāzē kā meklējamais objekts. Tā kā pieteicēja pati nevarēja konstatēt, ka pase ir viltota, tad Valsts robežsardze pamatoti uzskatīja, ka nav pamata saukt pieteicēju pie atbildības par LAPK $114.^2$ pantā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, 2008.gada 2.oktobrī atvedot uz Latvijas Republiku konkrēto personu.

Atvestās personas uzrādītā pase tika izņemta. Valsts robežsardze sagatavoja pavadvēstuli un pases kopiju un deva rīkojumu pieteicējai nogādāt atvesto personu atpakaļ Minskā. Pieteicēja to arī izdarīja, taču Baltkrievijas robežsardze atteicās atvesto personu pieņemt. No lietas materiāliem izriet, ka atteikšanās iemesls ir bijis tas, ka Baltkrievijas robežsardze uzskatījusi, ka personas identificēšanai ir nepieciešama izņemtā pase. Baltkrievijas robežsardze lūdza Valsts robežsardzi nosūtīt viņiem izņemto pasi, taču Valsts robežsardze atteicās to darīt, norādot, ka tā personai ir sagatavojusi Konvencijas 9.pielikumā paredzētos dokumentus. 2008.gada 5.oktobrī Baltkrievijas robežsardze sastādīja aktu par iebraukšanas atteikumu. Aktā skaidri norādīts, ka pieteicējai dots norādījums nogādāt atvesto personu atpakaļ Rīgā ar reisu Minska-Rīga 2008.gada 5.oktobrī. Pieteicēja to arī izdarīja.

Ņemot vērā minēto, tiesa konstatē, ka pieteicēja 2008.gada 5.oktobrī atveda personu atpakaļ uz Rīgu nevis pēc savas iniciatīvas, bet gan pakļaujoties Baltkrievijas robežsardzes norādījumam.

[9.2] Tiesa konstatē, ka Lēmumā norādīts, ka Baltkrievijas amatpersonām bija pienākums pieņemt personu saskaņā ar Konvencijas 9.pielikumu. Tāpat Lēmumā norādīts, ka tas, ka citas valsts amatpersonas nepilda savus normatīvajos aktos paredzētos pienākumus, neatļauj pārvadātājam pārkāpt tiesību normas. Pieteicējai kā pārvadātājam esot bijis jārīkojas atbilstoši normatīvo aktu prasībām, pastāvīgi rodot risinājumu un nonākot pie vienotas nostājas ar Baltkrievijas amatpersonām minētajā jautājumā. Neskatoties uz minēto, pieteicēja esot izvirzījusi par prioritāti savas intereses, tādējādi problēmas risinājumu atstājot Latvijas Valsts robežsardzes ziņā. Nenogādājot personu atpakaļ uz Baltkrieviju, esot radīta situācija, ka persona tika ievietota Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā ,,Olaine" un no valsts personu izraidīja Valsts robežsardzes amatpersonas par valsts līdzekļiem. Pieteicējai neesot bijušas tiesības nepildīt tiesību normās noteikto pienākumu.

Tātad no Lēmuma var secināt, ka atbildētājas ieskatā pieteicēja ir vainojama pārkāpuma izdarīšanā, jo pieteicēja nav panākusi to, ka Baltkrievijas robežsardze pieņemtu atvesto personu. Tiesas ieskatā šāds viedoklis nav pamatots. Pieteicēja, pakļaujoties Valsts robežsardzes norādījumiem, 2008.gada 3.oktobrī atvesto personu nogādāja atpakaļ Minskā, taču Baltkrievijas robežsardze atteicās personu pieņemt bez pases. Baltkrievijas robežsardze deva pieteicējai nepārprotamu norādījumu nogādāt personu atpakaļ Rīgā. Atbilstoši tiesiskās paļāvības principam personai ir tiesības paļauties, ka valsts iestāžu un amatpersonu rīcība ir tiesiska. Tā kā tas ir vispārējs tiesību princips, tad tiesas ieskatā pieteicējai bija pamats paļauties arī uz to, ka Baltkrievijas robežsardzes rīcība ir tiesiska. Pat, ja pieteicējai radās šaubas par šādas rīcības tiesiskumu, tad tomēr tiesa nevar piekrist tam, ka pieteicējai bija pienākums panākt to, lai Baltkrievija atzītu, ka atbilstoši Konvencijas 9.pielikumam tai bija jāpieņem atvestā persona. Tiesa norāda, ka tā nav privātpersonu atbildība nodrošināt, lai valstis pilda tām saistošus starptautiskus līgumus.

Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka Valsts robežsardze 2008.gada 5.oktobra vēstulē ir vērsusi Baltkrievijas robežsargu uzmanību uz Konvencijas 9.pielikuma noteikumiem. Taču tas nav licis mainīt Baltkrievijas robežsardzei viedokli par personas pieņemšanu. Tiesas ieskatā, nav pamata apgalvot, ka privātpersonai bija jāpārliecina Baltkrievijas robežsardze, ka tai ir jāpieņem persona, ja pat valsts iestādei – Valsts robežsardzei – nav izdevies pārliecināt Baltkrievijas robežsardzi par to. Turklāt no lietas materiāliem izriet, ka Valsts robežsardze, izraidot atvesto personu pa sauszemi, Baltkrievijas robežsardzei pēc Baltkrievijas robežsardzes iniciatīvas nodeva arī izņemto pasi. Līdz ar to ir šaubas, vai Baltkrievijas robežsardze būtu arī no Valsts robežsardzes pieņēmusi atvesto personu atpakaļ bez pases.

Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka, tā kā Baltkrievijas robežsardze deva skaidru norādījumu pieteicējai vest atpakaļ personu uz Rīgu, šāds norādījums ir dots, neskatoties uz to, ka Valsts robežsardze ir vērsusi Baltkrievijas robežsardzes uzmanību uz Konvencijas 9.pielikuma noteikumiem, un Valsts robežsardze pati nodeva atvesto personu Baltkrievijas robežsardzei kopā ar izņemto pasi, nav pamata uzskatīt, ka pieteicēja varēja nodrošināt to, lai persona 2008.gada 5.oktobrī netiktu atvesta atpakaļ uz Rīgu. Tiesas ieskatā jāņem vērā arī tas, ka pieteicēja 2008.gada 5.oktobrī personu atveda uz Rīgu kopā ar visiem Baltkrievijas sagatavotajiem dokumentiem. Līdz ar to tiesa atzīst, ka pieteicēja nevarēja nodrošināt to, lai 2008.gada 5.oktobrī uz Rīgu netiktu atvesta persona bez Latvijas Republikas valsts robežas šķērsošanai nepieciešamajiem dokumentiem. Tādējādi tiesa secina, ka pieteicēja nevarēja nodrošināt noteikumu ievērošanu. Tātad izskatāmajā gadījumā nav konstatējama pieteicējas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā.

[9.3] Nav nozīmes arī atbildētājas norādītajam, ka, pēc 2008.gada 5.oktobra nenogādājot personu atpakaļ uz Baltkrieviju, pieteicēja ir radījusi situāciju, kad atvestā persona tika ievietota Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldes Aizturēto ārzemnieku izmitināšanas centrā „Olaine" un no valsts personu izraidīja Valsts robežsardzes amatpersonas par valsts līdzekļiem. Pieteicēja ir saukta pie atbildības par to, ka tā 2008.gada 5.oktobrī atveda konkrēto personu uz Rīgu, nevis par darbībām, ko tā veica pēc personas atvešanas. Turklāt no lietas materiāliem nav secināms, ka pieteicēja atteiktos vēlreiz vest konkrēto personu atpakaļ uz Minsku ar savu gaisa kuģi, ja Valsts robežsardze būtu sniegusi apliecinājumu un garantijas, ka Baltkrievijas robežsardze atvesto personu pieņems bez pases, tikai ar Valsts robežsardzes sagatavotajiem dokumentiem.

[10] Tā kā nav konstatējama pieteicējas vaina administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, tad tiesa secina, ka nav administratīvā pārkāpuma sastāva, jo vaina ir viens no administratīva pārkāpuma sastāva elementiem. Līdz ar to tiesa atzīst, ka atbildētājai nebija pamata saukt pieteicēju pie administratīvās atbildības. Ņemot vērā minēto, Lēmums ir prettiesisks un to ir jāatceļ.

LAPK 239.panta 1.punkts noteic, ka lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva. Līdz ar to tiesai ir jāizbeidz lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 286.panta pirmās daļas 3.punktu un Administratīvā procesa likuma 246.-251., 253. un 289,-291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

apmierināt akciju sabiedrības „Air Baltie Corporation" pieteikumu par Valsts robežsardzes 2009.gada 21.janvāra lēmuma Nr.17 atcelšanu (administratīvā pārkāpuma protokols Nr.AA029093).

Atcelt Valsts robežsardzes 2009.gada 21.janvāra lēmumu Nr.17 no tā pieņemšanas dienas un izbeigt administratīvā pārkāpuma lietu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese (paraksts) A.Kovaļevska

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnese _____ A.Kovaļevska
Rīgā, 2011.gada 31.martā